

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre 6.— P
Negyedévre. 4.— P

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postata-
kerékpénztári csekk-
számla száma 38.990.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Fontos tudnivalók

Az értelmiségi bejelentések módja.

Az üzemben foglalkoztatott értelmiségi alkalmazottakról és az üzletben tevékenyen résztvevő családtagokról is bejelentést kell készíteni. A bejelentések végső határideje 1939. október 15. Ezt az értelmiségi bejelentést — az V. számú nyomtatvány rovatainak teljes kitöltésével — még akkor is mindenki tartozik újonnan beadni, ha előzőleg tett már ilyen vagy hasonló bejelentést.

Az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyének Kormánybizottságával — ahová ezeket a bejelentéseket a fenti határidőig (V. Klotild u. 10/c sz. alatt) be kell küldeni — folytatott tárgyalások az értelmiségi, valamint a munkavezetői munkakörbe sorozható alkalmazottak minősítéséről és ennek megfelelően, a bejelentések egyöntetű elkészíthetése érdekében a bejelentésről a t. Kartársakat a következőkben tájékoztatjuk. A bejelentéseket az alábbi rendszer szerint kell megtenni:

1. Bejelentésre kötelezett a törvény értelmében minden munkaadó, aki üzemben, üzletben vagy bármely egyéb kereső vállalkozásában értelmiségi munkakörű alkalmazottat foglalkoztat. Az első bejelentést az 1939 június 30. napján szolgálatban állott ilyen alkalmazottakról kell megtenni.

2. Bejelentésre kötelezett az az iparos is, aki bár értelmiségi munkakörű alkalmazottat nem foglalkoztat, de üzletben (vállalatában) házastársa, le- vagy felmenő rokona és ezek házastársa akár javadalmazás nélkül is, az üzlet vezetésében, irányításában vagy az üzlet munkájában részt vesz.

3. Bejelentésre kötelezett az a munkaadó, aki üzemből (vállalatában) értelmiségi munkakörben tanulókat, tanoncokat, gyakornokokat, voluntöröket foglalkoztat, illetve alkalmaz, még abban az esetben is, ha javadalmazásban nem részesülnek.

Az a munkaadó, aki az előző három pont bármelyike alapján értelmiségi bejelentésre kötelezett, bejelentésében elkülönítve jelente még be:

A) a nem értelmiségi munkakörben, azonban felügyeleti vagy ellenőrző munkát végző munkavezetőket;

B) a nem értelmiségi munkakörben és a munka vezetésében, irányításában részt nem vevő olyan alkalmazottait, aki a középiskola (polgári, gimnázium) negyedik osztályát elvégezte, vagy en-

nél magasabb iskolai képzettsége van.

Az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybizottságával folytatott tárgyalások alapján a bejelentés szempontjából:

Értelmiségi munkakörű alkalmazottaknak tekintendők (lásd az 1. pontot): irodai tisztviselők, üzemi tisztviselők (olyan raktárnokok is, akik a raktári adminisztrációt irányítják, vagy a raktár-könyvelést is végzik), szállodai, vendéglői és kávéházi üzletvezetők, szobafőnökök, szállodai és vendéglői pénztárosok és pénztárosnők, direktorok (gondnoknők), szállodai, vendéglői és konyhai felügyelők, a házi távbeszélőközpont kezelője, felíró és felirónő, főpincér, szobafőpincér, fizetőpincér. —

A bejelentés szempontjából nem értelmiségi munkavállalónak tekintendő munkavezetők, akiket iskolai képzettségüktől függetlenül, elkülönítve (külön jegyzékben) be kell jelenteni (lásd az A) pontot):

konyhafőnök, főszakács, szállodai főportás, nappali vagy éjjeli vezetőportás, gazdaasszony, raktárkezelő, ruharaktár-kezelő.

Nem értelmiségi munkakörben és a munka vezetésében, irányításában részt nem vevő (munkavezető) alkalmazottakat (lásd a B) pontot) csak akkor kell külön jegyzékben bejelenteni, ha a munkaadó egyébként is bejelentésre kötelezett (lásd az 1., 2. és 3. pontot) és ezeknek az alkalmazottaknak legalább négy középszintű végzettségük van: revier-pincér, éthordó, szobapincér, felszabadult borász, szállodai borász, borfiú (vendéglőstanonc), önálló szakács, első szakács, II. vagy III. szakács, felszabadult szakács kétféves gyakorlatig, szakácsstanonc, cukrász, konyhamészáros, evőeszköztisztító, kenyér-, sütemény- és cukrászsüteményárúsító, dohányárús, újságos-telefonos, hall-telefonos, pincemester, csapos, szakácsnő, kézilány, futólány, konyhai mindenes, mosogató, takarítónő, illemhelygondozónő, portás (nem vezető), segédportás, bérszolga, szobaasszony, szobalány stb.

Ha a vállalat tulajdonosa természetes személy, a bejelentőlap 2., 9.—12. kérdőpontjait a tulajdonosnak saját személyére is ki kell töltenie és a 15. kérdőpontra a tulajdonosi minőséget fel kell tüntetnie.

Ha a vállalatnak több tulajdonosa van és a vállalat természetes személy, a 2., 9.—12. kérdőpontokat mindegyik társtulajdonos személyére külön-külön

kell kitölteni és a 15. kérdőpontra a társtulajdonosi minőséget fel kell tüntetni.

Fentiekben tájékoztattuk Kartársainkat a kormánybizottság álláspontja felől és kérjük, hogy bejelentéseiket f. évi október hó 15. napjáig Budapesten a kerületi előljárási irodákban, városokban a polgármesteri hivatalban, községekben a jegyzői hivatalban db-ként 10 fillérért kapható V. számú kimutatáson saját érdekükben tegyék meg.

Megemlítjük, hogy a bejelentésre való kötelezettség elbírálásánál mindig az alkalmazott által betöltött munkakör az irányadó és nem az általa viselt szolgálati cím. Különösen ügyeljünk a szobafőnök, direktor és a házi távbeszélőközpont kezelője címmel alkalmazott bejelentésére, mert ezek nem minden esetben jelentendők be az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak között, hanem csak akkor, ha az általuk végzett munkakör ténylegesen fedi a szolgálati címüket is.

Nem lehet tehát egyes alkalmazottakat a szolgálati cím megváltoztatásával a bejelentés alól mentesíteni, ha a munkakör, amelyet az illető ténylegesen betölt, olyan, amelyet a Kormánybizottság a bejelentésre kötelezettek közé sorozott.

A bejelentőlapok kitöltésénél az egyes alkalmazottak összes évi járandóságának kiszámításánál a tényleg élvezett fizetésen felül a természetbeni járandóságok OTI (illetve MABI) szerinti értékelése, a bejelentésre kötelezett azon személyeknek (iparossegédnek), akik ezen felül a kiszámítási díjból részesednek, ennek egy évi összege is figyelembe veendő. Hozzászámítandó még a javadalmazáshoz az alkalmazotti kereseti adó és az OTI-járuclék fele is, ha csak azt a munkaadó az alkalmazott járandóságából le nem vonja.

Minden olyan esetben, amikor a munkaadó nem tudja minden kétséget kizáró módon eldönteni azt, hogy alkalmazottja zsidónak tekintendő-e vagy sem, ajánlatos az illetőt az illetékes előljárási útján a polgármester által kiállított „Tanusítvány” beszerzésére utasítani.

A bejelentési íven az értelmiségi munkakörű alkalmazottakat befűrendben kell külön a nemzsidónak tekintendő és külön csoportban a zsidónak tekintendő személyeket felsorolni.

A bejelentett alkalmazottakban beállott változásokat minden év január

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjem saját érdekében árajánlatot.

és július hónapjainak 31. napjáig kell a jövőben mindig bejelenteni. Ha valahol változás nincsen, akkor ezt is jelenteni kell az V. számú bejelentőlapon, az előbb föltüntetett időkben.

Minden értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottnak ugyanannyi 10 fillérért kapható VI. számú nyomtatványt („Személyi lap”) kell kiállítani. Ezeket a személyi lapokat a munkaadó megőrizni tartozik és a nyomtatvány „Tájékoztatójában” föltüntetett okmányok alapján meggyőződni köteles arról is, hogy a kitöltött személyi lapon föltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek-e?

Végül a kereskedelemügyi minisztériumban kapott felvilágosítás alapján közöljük, hogy a kormánybiztosság által értelmiségi bejelentésre kötelezett iparoságoké iparjogi és magánjogi helyzete (szakképzettség, munkaidő, munkaber, felmondás, OTI vagy MABI átjelentés, stb.) a bejelentésre való kötelezettség által egyáltalában nem változik és ebből kifolyólag sem a munkaadókat, sem pedig a segédekét semmiféle károsodás nem érheti.

Az áremelés engedélyének előzetes megszerzése.

Amint közöltük, a kormány rendelkezése az aug. 26-iki étlapárak rögzítettek, tehát azokon csak az árkormánybiztosság előzetes hozzájárulással lehet változtatni, illetőleg áratok emelni.

Azokban vannak ételek, amelyek az aug. 26-iki étlapon nem szerepeltek, s a zenes helyeken télen, magasabbak voltak az ételek és italok árai, mint augusztus 26-án.

Mint hogy az árkormánybiztosság nem zárkózik el az indokolt emelések elől, föl hívjuk a kartársakat, hogy ilyen ügyekben kellőképpen és számszerűen igazolt kérrsel közvetlenül forduljanak az árkormánybiztossághoz.

Olyan esetekben, ha a zene vagy énekes miatt kellene a tavalyi áratok ismét alkalmazni a s az étlapon feltüntetni, akkor a tavalyi és a nyári étlapokkal igazolni kell ezt az árkülönbséget; új és idényeikkéknél pedig reális kalkulációnak a bemutatása szükséges.

Plakátok kifüggesztése.

Fel hívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a beérkezett jelentések szerint a hatóságok egyes helyeken ellenőrizték, hogy az üzletlajdonosok az elrendelt plakátokat kifüggesztették-e, ahol nem voltak kifüggesztve, ott a tulajdonost megbüntették. Itt közöljük, hogy a következő plakátok kifüggesztése kötelező: a kocsmák hitel, a fiatalokrukat szeszitalma, a városokban a süteményt kézzel válogatni, továbbá, ha személyzet van, a százelekplakát. A bortörvény kifüggesztése nincs elrendelve, emelgővagy azt nem kell kifüggeszteni.

Több oldalról azzal a kérdéssel fordultak hozzánk, hogy kötelező-e az é. n. Elsőségi plakát kifüggesztése? Erre vonatkozólag közöljük, hogy a fali tábla kifüggesztéséről a 108.421/1927. N. M. M. számú rendelet intézkedik, de ugyan ezen rendelet 2. §-a kimondja: „Mentések a szemléltető falitábla kifüggesztésének kötelezettsége alól: 1. azok az éttermek, kávéházak, kocsma, italméresek, amelyeknél az üzem kisebb terjedelme a kifüggesztést nem teszi indokolttá. 2. Azok az egyéb kereskedelmi és ipari vállalatok és üzemek, amelyeknél az állandó alkalmazottnak a száma az ötöt nem haladja meg.

Az itt felsorolt plakátok beszerezhető lapunk kiadóhivataltól és Kassán a Vendéglősök és Italmérek Szakpartársulatánál, Szent István krt. 21. sz. alatt.

Életbeléptek az új kávé- és teaárak.

Napok óta tartó tárgyalás után e hó 12-én megjelent dr. Kaesóh Bálint árkormánybiztos döntése, amellyel a vendéglátó üzemekben (kávéházak, vendéglők, kávémezők, cukrászdák stb.) felhasználásra kerülő tejeskávét, fekete-kávét, török-kávét és tea arát újból szabályozta. A döntés így szól:

A vendéglátó üzemekben kiszolgált kávé, tejeskávét és tea ára 1939 okt. hó 11. napjától kezdődően általában annyival emelhető, mint amennyivel az előállításához felhasznált kávé, vagy tea beszerzési értéke a feldolgozási illeték fizetése által növekedett.

Budapest területén az áremelés az alábbi:

*Kávéházakban és éttermekben, valamint vendéglői vagy kávéházi ipar-
engedéllyel rendelkező cukrászdákban*

Tejeskávét áremelése, amelyhez 8 g pörkölt bakkávét használnak, adagonként 2 deciliter, amelyből 1 deciliter fekete és 1 deciliter tej 20 fillér.

Feketekávét, amelyhez deciliterenként 10 g pörkölt bakkávét használnak, deciliterenként 20 fillér.

Török-, gép- és lombikkávét, amelyhez deciliterenként 15 g pörkölt bakkávét használnak, deciliterenként 30 fillér.

Tea, amelyhez adagonként 3 g teát használnak, adagonként 10 fillér.

Kávémezőkben, cukrászdákban és egyéb vendéglátó üzemekben

Tejeskávét adagjának áremelése, amelyhez 5 g pörkölt bakkávét használnak adagonként 10 fillér.

Feketekávét, amelyhez deciliterenként 8 g pörkölt bakkávét használnak, deciliterenként 12 fillér.

Tea adagja, amelyhez adagonként 3 g teát használnak, adagonként 10 fillér.

A kevert kávé ára.

Az érdekeltek kérelmére szabályozta az árkormánybiztos az úgynevezett kevertkávéból, tehát a pörkölt bakkávéből és a pótkávéből készített kávéadagok arát is. Ilven kevert kávé a vendéglátó üzemek köztéle összetételben hozhatnak forgalomba és pedig 75% bakkávéből és 25% pótkávéből, továbbá 50% bakkávéből és 50% pótkávéből. — A kevert kávé ára az 1939 augusztus 26-i kávéárakhoz viszonyítva a következő összegekkel emelhető:

tejeskávét: 75% pörkölt bakkávéből és 25% pótkávéből adagonként 10 fillér;

tejeskávét: 50% pörkölt bakkávéből és 25% pótkávéből adagonként 6 fillér;

feketekávét: 75% pörkölt bakkávéből és 25% pótkávéből deciliterenként 6 fillér;

Ha a kávé, illetve tea főzéséhez a fentiekben közölt kávé, illetve teamenyisnégnél kisebb mennyiséget használnak fel, abban az esetben az áremelés mérve megfelelően módosul.

Az árellenőrzés országos kormánybiztos az ipartestületek útján bekerete az 1939 augusztus 26-án rögzített kávé- és teaárakat és az előbbieken említett emelések ezekhez a kávé- és teaárakhoz adhatók hozzá.

A kiszolgált kávé és tea minőségét, összetételét és árát az árlapon külön fel kell tüntetni, ennek hiányában az ilven tartalmú közleményt szembetűnő helyen ki kell függeszteni. Ezenkívül külön feljegyzést kell vezetni arról, hogy naponként hány és milyen minőségű és mennyiségű kávé vagy teadagot szolgáltattak ki.

A vidéki áremelésről az árellenőrzés országos kormánybiztos a törvényhatóságok első tisztviselője útján intézkedik.

Kérjük az előfizetési díjnak szíves sürgős beküldését!

A kassai országos kongresszus

III. F ü z i E d e (folytatás): Nagyon jól tudom, hogy a közteherviselés honpolgári kötelesség, ma pedig fokozott mértékben az azt hiszem azonban, hogy teljes joggal követelhetjük annak megszüntetését, hogy harminháromféle módon és címen vegyék igénybe amúgy is leromlott teherbíróképességünket. Valahogy egészen furesa helyzet az, hogy éppen bennünket kezelnek ebből a szempontból a legmótosabban, akik a legtöbb adót fizetjük, s akikkel együtt él, vagy bukik egy egész esomó más iparág is.

Idevonatkozólag az első követelmény, hogy a különböző nemű és nevű, de egyformán könyörtelenül behajtott adók közös nevezőre hozassanak, hogy végre megállapíthassuk egyszer, hogy mennyi adót is fizetünk egy évben. Hiszen e nélkül még az üzleti kalkuláció is jóformán leközdetlen akadályokba ütközik. Külön tudomány kellene annak megállapításához, hogy minden egyes cikket milyen és mekkora adó terhel.

További követelmény pedig a közterhek leszállítása. A legutóbbi adókivetések során ezzel szemben éppen ellenkezőjét kellett tapasztalunk. Teherbíróképességünk a végsőkig igénybe van véve, viszont a mai viszonyok között további terheket a fogyasztóközönségre áthárítani nem lehet. Aki ma arra vállalkozik, hogy ebben a foglalkozási ágban teremtessen egzisztenciát, eleve tisztában van azzal, hogy vagyona, nagy jövedelemre egy munkás élet minden erőmegfeszítése és robotja árán sem tud szert tenni, azt azonban — úgy gondolom — joggal kívánhatja, hogy a mindennapi kenyeré a maga és családja részére biztosítsák.

Mélyen tisztelt Kongresszus! Sok, nagyon sok fájó kérdés vár megoldásra. én azonban most csak azokra kívánok itt rámutatni, amelyek a vidéken vezető vendéglátóiparosok a legégetőbbnek tartanak. Vidéken élni már egymagában véve is elszigeteltséget, magárahagyatottságot jelent, de még inkább ezt jelenti a vidéken élés a mi szakmánkra vonatkozólag. Ezért arra kérem ennek az iparnak itt jelenlevő, nagybefolyású, tekintélyes képviselőit, hogy amikor bárhol szót emelnek kartársaik érdekében, ne feledkezzenek el vidéki kartársaikról sem.

Tóth Lajos, Újpest: A kereszmarosipari képviseletre már azért is szükség van, mert a magyar vendéglátóiparosság világhírre is megköveteli, hogy az ipari tudás minden esinjábját magában foglaló tudományának birtokában legyen. Ha mindig csak képviselet szerzett iparosok fognak dolgozni a piacon, akkor lényegesen kevesebb lesz az ipari kihágások száma is. Nagy igazságtalanság, hogy amikor pl. egy asztalosiparos valamely hónap 10-én meg a gyalpadnál áll és dolgozik, akkor ugyanazon hónap 11-ik napján már mint vendéglóiparos működhetik. Javaslatom a következő: A magyar vendéglátóiparosok országos szövetsége az 1939 augusztus 24-én, Kassán megtartott kongresszusa egyhangúlag kéri fel a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr ómítótságát, hogy a 44670/38. számú rendeletét, amelynek tervezetét közel egy éve már, hogy az érdekképviseletek lefárgalták és annak tárgyait iparkamurai határozattal egy nevezőre intottak, a legsürgősebben aláírni és kibocsátani keveskedik.

Dr. Stéger Béla, az országos szövetség ügyésze, a zeneszerzők irodájáról beszél. Bernben és Berlinben nemzetközi egyezményt kötöttek meg.

Előfordult, hogy a mi műveink jobban voltak külföldön védve, mint idehaza. 1921. évi 54. tc. a berni egyezményt fogadta el. A szerzői jog a fenti egyezmény szerint kimondja, hogy a szerző halála után még 50 évig védi a zeneműveket. A Kúria álláspontja, hogy kimondja: a vendéglős nem tehet róla, hogy előad egy gramofonlemez. Ilyenkor, ha zenebitorlást követ el, akkor a rádiót sem szabad nyilvánosan szólaltatni, mert ez is kihágás. Nyilvánosan nem szabad gramofon-zenét szolgáltatni. Ez sérelmes, mert hiszen a zeneszerzők már egyszer megkapták a zenedíjat, miért kell akkor a rádió bekapcsolásakor újabb díjat fizetni? Szomorú még az is, hogy amikor nekem 20 vagy 24 évig a zenedíjam és ezt bármilyen okból nem tudom befizetni, akkor mindjárt egy törvényszéki pert provokálnak. Ilyenkor elég volna egy fizetési meghagyás, — de ilyenkor, egy kúriai ítéletre hivatkozva, mindjárt a törvényszéknél perelnek be engem bitorlás vétsége miatt. Ez nagyon sérelmes, annál is inkább, mivel a törvényszéken nem lehet ügyvéd nélkül megjelenni és egy-egy ilyen zenebitorlási per 120–150 pengő költség jár.

Kérjük, hogy legyen egy pártatlan zsüri, hogy az döntösn ilyen esetekben, ne vigyük azt mindjárt a törvényszék elé. Ennek érdekében a következő javaslatot terjeszttem elő: A kongresszus mondja ki, hogy szükségesnek tartja az 1921. évi LIV. tc. alapján kiadott 168.809/24. B. M. sz. végrehajtási utasítás némely szakaszainak módosítását s felhívja az elnökséget, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter üröz megfelelő javaslatot terjeszzen elő.

Egyben felkéri a nagyméltóságú belügyminiszter urat, hogy a novelláris változtatás előtt az érdekelték összehívása által érdekeltek részvételével módosítások letárgyalása vézett.

Jankó János, Makó: Fel kellene kérni a zeneszerzők egyesületét, hogy bírálja el azt, mennyit kell fizetnie a vendéglősnek az egyes előadott dolgokért és kérje ki az illető szakosztályok véleményét, nehogy túlértékeli a zeneszerző jogdíjait. Kérünk tehát bizonyos méltánosságot, mert a szegény kisvendéglősöknek, akiknél az a három szál cigány látszik, igazán megterhelést jelent a 25 pengős jogdíj fizetése is.

Tóth István, Dunaharaszti: Mi, vendéglátóipari üzök az államnak igen értékes tagjai vagyunk. És mint ilyenek, megszervezőnek tartom, hogy azért, mert valakiné kenyeret adunk, mi egyszerűen jogbitorlóknak nevezessünk. En évek óta 36 pengő zenejogdíjat fizetek. Ha valaki időre, pontosan nem tudja teljesíteni kötelezettségét, mindjárt azzal állnak elő: csakjon be, vagy hagyja abba a zenét. Ha Trianonban ránkrottak igen súlyos terhet és a magvaságról levették az igen súlyos rabláncot, akkor nem lehet külföldi mintát elővenni és azt itt alkalmazni. El kell érniük azt, hogy azok az értékes magyar erők, akik ma a vendéglátóipart Magyarország képviselik, ne legyenek bitorlók.

Dr. Stéger: De van sok neves magyar zeneszerző, akinek a művét külföldön is meg kell védeni.)

Amikor a zeneszerzők bizottsága megvizsgálja azt, hogy egy-egy üzlet mennyit kell zeneszerzői jogdíj címén fizetnie, első kérdése az, hogy hány asztala van a vendéglősnek vagy koresmának, és ha az volt a válasz, hogy 20 asztala van, akkor e szerint vették ki a díjakat. Azt azonban nem tartották szem előtt, hogy a legtöbb vendéglős évekkal ezelőtt rendelkezett be, amikor még a 20 asztal mind foglalt volt s nem veszik egy-

lembé, hogy ma rendszerint üresek ezek a vendéglők. Méltóztassanak jobban megvizsgálni az ügyeket, akkor ilyesmi nem fog előfordulni. A másik baj: Ha egy szüreti mulatságot rendeznek, akkor rendszerint kiszabnak egy 20 pengős zenedíj-tarifát és csak akkor tarthatják meg a mulatságot, ha ezt az összeget előre lefizették. Sokszor éppen az ilyen horribilis teherletekkel mulik, hogy nem tartják meg a tervbevett mulatságot.

Kérünk továbbá a folyó víz kérdése tekintetében könnyítéseket. Sok helyen ninesen vízvezeték, kérjük tehát, ne sújtsanak bennünket súlyos büntetésekkel.

Dr. Szilágyi Béla, Debrecen: Az utóbbi időben nálunk a szakosztályon a vendéglős kartársak részéről több ízben hangzott el panasz az egyes szódavizgyárosok ellen, hogy megállapodás van az egyes szódavizgyárosok között, aminek következtében a vendéglősiparosokat károsodás éri. Érintkezésbe léptünk a gyárosokkal, akik kijelentették, hogy ninesenek megállapodások közöttük. Egy bizalmas tárgyalásuk során azonban láttuk, hogy van egy ilyen egyezmény, amely be is volt jelentve a hatóságoknál. A szikvizgyárosok által fenntartott 8 filléres ár olyan indokolatlan, ami ellen védekezni kell. A szódavíz gyártása nem kerül többé, mint 3 fillér, s ha beleszámítjuk a rendes polgári hasznót (25 százalékot), akkor 4 fillérért volna szabad eladni. Ez árban természetesen már az üvegek is beszámítottak. Ezzel szemben a szódavizgyárosok 8 filléres árat számítanak minden üvegért. Ez ellen tehát erősen védekeznünk kell.

A szódavizgyárosoknak nem volna szabad foglalkozni kölcsönadásokkal, mert amikor 300 pengővel segítik ki a kezdő vendéglősöket, azok egész életükben viselik ennek súlyos következményeit.

Ha egy külföldi eljön Magyarországra, akkor először velünk találkozik, tehát joggal kell nekünk is számítanunk a bajok orvoslására.

Indítványom: forduljunk az illetékes hatósághoz, hogy a felügyeleti hatóság a szikvizárat vizsgálja felül és szüntesse meg azt, hogy a szikvizgyárosok kölcsönöket adjanak a kezdő vendéglősöknek.

Vitéz Hajnal István (Debrecen) e tárgyban kívánt felszólalni, de állt a szótól.

(Folytatjuk).

Vasúti vendéglősök figyelmébe!

Az árkormánybiztos döntésével megállapította a felszolgálásra kerülő kávé és tea árát, illetve, hogy mennyivel emelhető a folyó évi augusztus 26-án érvényben volt ár. (Az erről szóló hirdadás lapunk mai számának más helyén olvasható.) A Vasúti Vendéglősök Szakszövetség felhívja a pálvándvar vendéglősöket, hogy a kávé és tea új árának — amelyet az árkormánybiztos megállapított — az árba való felvétele céljából azonnal forduljanak az illetékes Üzletvezetéshez. Az áremelést az árkormánybiztos döntésével kell indokolni. E döntésnek megfelelően, a vasúti alkalmazottaknak és munkásoknak télen kiszolgálásra kerülő tea árát is megfelelően kell emelni.

Az Elnökség.

A takarékszövetársaságok (spóregyletek) alapszabályairól

Az elmúlt napokban egyes lapok azt a hírt közölték, hogy ezekről rövidesen miniszteri rendelet fog megjelenni. — Az Országos Szövetség elnöksége ez-

úton közli a kartársakkal, hogy a lapoknak e híre korai. Ugyanis a f. é. szeptember hó 2-án megjelent 8110. számú kormányrendelet értelmében a jelenlegi viszonyokra való tekintettel semmiféle újabb egyesület nem alakulhat, sem új alapszabályok nem láttamozhatók.

Szakkunakás-hiány.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara leírtaiban közölte az Országos Szövetséggel, hogy bizonyos kategóriákhoz tartozó szakkunakások összeírása folytán a magánételek dolgozó irésemeiben a szakkunakás-hiány még jobban fokozódni fog. Ezért felmerül az a gondolat, hogy a képeítéshez kötött iparokban a tanonclétszám korlátozásáról intézkedő 152.288/1931 K. M. sz. rendelet hatálya függesztessék fel. Több vas- és fémapari szakma már íly előterjesztéssel élt. A kereskedelmi és iparkamara most adatokat gyűjt, hogy megállapítsa, melyik szakmában volna szükséges az említett rendeletnek fel-függesztése.

A vendégiparban férfi szakkunakás hiány nines, női konyhai munkaerőkben sem volna hiány, csak a munkavállalási készség hiányzik a legtöbbjénél és nemkevesebbé a vállalt munkához való hozzáértés.

Iparengedély a vendéglőipar gyakorlására

oly egyéneknek, aki a vendéglőiparbeli szakképzését szabályszerűen (vendéglőiparbeli segédhely beemutatásával és legalább két évi szakbavágó munkát igazoló munkakönyvvel, avagy munkakönyvvel igazolt legalább hat-évi, segédi vizsga utólagos tétele esetében ötévi szakbavágó munkával) ki nem mutatja, vendéglőipari engedély nem adható.

Ipari jogszabályaink a keresmaiparban foglalkoztatott segédnek a vendéglőipari képeítés igazolása alkalomával igénybevehető, csak azt a könyvnyitést nyújtják, hogy a meleg ételek korlátozott kiszolgáltatására jogosult keresmaüzletben folytatott segédi gyakorlatnak vendéglőipari szakbavágó munkaként való beszámítását megenediki. (1922:XII. tc. 19. §-a). De meleg ételeknek a 78.000—1923. K. M. számú rendelet 130. §-ával korlátozott mérvben kiszolgáltatásra jogosult keresmaüzletben való tanonckodás vendéglőipari tanonci gyakorlatként elismerésére törvényes alap nines.

Özvegyi jog elismerése

nem igényelhető akkor, ha az iparos elhunytakor az iparos mesterségét önállóan nem gyakorolta. (1745—1939.)

Tanonc tényleges katonai szolgálata.

Ninesen olyan jogszabály, amely lehetővé tenné, hogy a tényleges katonai szolgálatra bevonult tanonc a tanonci gyakorlat el nem töltött tartamára való tekintet nélkül, segédi vizsgálatra becsatassék; viszont a katonai szolgálat teljesítéséből kifolyólag a tanoncot hátrány nem érheti, ehhez képest katonai szolgálatának befejeztével csak a hátralevő tanidőt kell kitöltenie. (4.699—1933. Ip. M.)

Házasság.

Hódi János cégvezető az elmúlt hónapban házasságot kötött özv. Lakics Jánosné budapesti vendéglős Gizella leányával.

TÖRLEY
PEZSGÓ

A Fogaadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

Must és borpia.

A szüret a Tokajhegyalja és Bereg-szász kivételével mindenütt folyik és általános lett. Az egyes vidékek eredményeiről alábbi jelentéseink számolnak be. Már most meg lehet állapítani, hogy az elmúlt napok rossz időjárása, valamint a fagy igen lényeges mennyiségekkel csökkentette a termést. Az Alföldön meglehetősen egyenlően a helyzet; egyes helyeken, ahol a nyár folyamán a perenoszpóra súlyos károkat okozott, igen kevés a termés. Nagy termésről elvettve csak egy-két helyen lehet szó. *Új- és Ókecske, Alpár és az ú. n. Tiszazug* vidékén, ahol a fuvarrelációk nem kedvezőek, *nagyobb volt a kinalat.* A földművelésügyi minisztérium által megállapított intervenció áron aluli vételről nem tudunk, igen sok helyen ezen áron felül vásárolják a bort. Általában megállapítható, hogy a gazdák a termésnek csak azt a részét hozzák piacra, amelynek elhelyezése hordóhiány miatt lehetetlen. Természetesen a kisebb termésnek feltétlenül kihatással kell lenni az árakra. Különösen a minőségi borvidékekről érkeztek panaszok az árak megállapítását illetően. Nem beszélve arról, hogy a földművelésügyi minisztérium minőségi borvidékekenként állapította meg az intervenció árakat. Akinek férőhelye és pincéje van, mindenképpen jobban jár, ha nem siet az eladással. Az a körülmény, hogy a legtöbb piacon jelentkező vevő, bizonyítja azt a tényt, hogy a kereskedelem az óborkesztől teljesen kifogyott. A minőség egyes helyeken, sajnos, nem kielégítő. Az utolsó napokban bekövetkezett esőzés miatt rothadástól lehet tartani, ami a termést úgy mennyiségileg, mint minőségileg befolyásolni fogja. Jellemző, hogy az ú. n. urasági tételek alig kerülnek piacra, nagyobb szőlősgazdák ugyanis kisebb termésük folytán csak azt a mennyiséget hajlandók eladni, amely a legsürgősebb pénzügyi szükséglet kielégítéséhez kell.

Kecskemét. Az eddigi szüretet után megállapítható, hogy egyes helyeken felülmulta a termés a várakozást, más szőlőkben azonban mélyen alul maradt. *Kiskőrösön* a mustok cukortartalma feltűnően változó s általában 12–20 fok között mozog. *Agasegyházán* a minőség közepes, kb. 16–20 cukorfok. — *Filópszállás* az eddig leszüretelt kádarka kékmust foka 18–21 között van. Vendéglősök már mustot 20 fokos minőségben 13 fillérért is vettek. — *Kiskunfélegyházán* a must kevés, de jó minőségű. — *Csongrádon* a korábbi szüretelésű mustok átlagosan 16–18 cukorfokosok. — *Baján*, bár a termelő még nem igen szüretelnek, de az eddigi eredmény igen sok, a cukortartalom is jó átlagban 19–20 fok között van. — *Szekszárdon* az általános szüret 10-ike után kezdődött, a minőség igen jónak ígérkezik. Próbamérésekben nem ritka a 22–24 fokos cukortartalmú must. — *Tolnán* az eredmény mindenütt reményen felül, úgy hogy hordóhiány van.

A mustok igen édesek és zamatosak. — *Sopronban* a szüret általánosan e hó első napjaiban megkezdődött, a must 18–20 fokot elérte. — *Móron* az előszüretben az ezerjő must cukorfoka 20–22 között váltakozott. A nagyszüret október 2-án kezdődött, 25–26, sőt 27 fokos mustokat is mértek. Cukorfokonként 15 filléres alapon vásároltak. — *Domoszlón* a cukorfok mustnál 18–21 között átlakozik. B. L.

A borkereskedők fel nem használt pincéinek és üres hordóinak igénybevétele.

tárgyában a m. kir. miniszterelnök 9130/1939 M. E. szám alatt rendeletet adott ki, amelynek 1. §-a szerint borkereskedők tulajdonában levő vagy általa bérlet, de must vagy bor elhelyezésére teljes mértékben ki nem használt pincét (pince részt, pince ágat), valamint mustnak, bornak vagy ezek melléktermékeinek befogadására alkalmas transzport, ászok, cemeathordót, vagy más tartályokat, ha azokat a kereskedő a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő felszólítására a felszólítástól számított 8 napon belül must vagy bor tárolására fel nem használja, köteles a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő felszólítására az általa kijelölt természetes, vagy jogi személyeknek a megszabott időben must, bor, vagy az ezekből származó melléktermékek elhelyezése céljából használatra átengedni. A rendelet azt is kimondja, hogy a hordókat kimosva tisztán köteles átadni, úgy abban az állapotban vissza is kell adni. Az üres pince fejében megfelelő használati díjat kell fizetni. — Hordó, vagy más tartályok átengedése fejében átvevő az úrtartalom szerint hárkint és havonta 8 fill. használati díjat köteles fizetni. A 7. § a büntető rendelkezést tartalmazza.

Az Országos Magyar Sajtókamara főtiktára kormányfőtanácsos.

A miniszterelnök úr előterjesztésére a Kormányzat úr Öfömlétsége Gáspár Jenő szereztszőnek, az Országos Magyar Sajtókamara főtiktárának a magyar hírlapírás terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta. Az új kinevezés hírlapírói körökben osztatlan örömet keltett.

Halálozás.

Borovszky Lajos budapesti vendéglőst (Bécsi út 95.) súlyos csapás érte, felesége szül. Wagner Julianna, a Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesületének is tagja, október hó 8-án hosszabb szenvedés után elhunyt.

Ketterer Lajos pécsi vendéglős, az ottani szakmabeli ipartársulatnak hosszú időn át volt társelnöke folyó hó 6-án elhunyt. Temetésén a pécsi ipartestület és a Pécs-Baranyai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata testületileg vett részt.

Vendéglőnek, szállodának is alkalmas **egyemeletes bérház** a vasúti fővonalon fekvő nagyobb alföldi város főútcáján eladó. Cím a kiadóban.

Vendéglői berendezések Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelszerelés, evőeszközök, üvegáru legolcsóbban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z É S !

Fellner Béla

Első belvárosi szállodal, vendéglői és kávéházi személyzeteket közveffítő iroda
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

ABROSZT

színeset és fehérét, úgyszintén minden TEXTILÁRUT vegyünk

BLAU JENŐ

textilkikészítőnél, BUDAPEST, V., gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Must- és borközvetítést vagy azok vásárlására megbízást vállalok.

Vass Mihály borügynök,
Kerekegyháza, Andrassy u. 110. sz.

A főváros közelében levő járási székhelyen — nyaralóhely is —

jóforgalmú és egészséges alapon nyugvó vendéglőmet nagyobb üzleti vállalkozás miatt eladom. Cím megtudható a FOGADÓ kiadóhivatalában.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Házal együtt, teljesen berendezett szálloda, vendéglő és italmérési üzlet minden szükséges mellékkelhellyiséggel örök áron eladó. Érdeklődők forduljanak: MORVAI SÁMUEL vendéglőshöz, TISZACSEGE

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.